

Viite: VN/13118/2024

Turun kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lakimuutoksessa on kyseessä kotoutumislain ruotsinkielisen version korjaaminen sekä pakolaisten toimeentulotuen korvausajan lyhentäminen kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.

Kaksikielisenä kaupunkina Turun kaupunki pitää hyvänä, että ruotsinkielisen version termit tarkistetaan ja ruotsinnos saatetaan ymmärrettävämmäksi.

Toimeentulotuen korvausajan lyhentäminen vaikuttaa voimakkaasti tilapäisellä suojelulla olevien ja muiden pakolaisten elämään, koska heille maksettava vastaanottoraha on pienuudestaan huolimatta heidän ensisijainen tulolähde. E erityisen tärkeä se on tilapäistä suojelua oleville ukrainalaisille, koska he eivät pääsääntöisesti saa työttömyysetuuksia. Toki tämä voi saada heidät hakeutumaan kuntaan. Lakimuutoksella uskotaan, että he pääsevät nopeammin töihin ilman tätä pientä korvausta. Turun kaupungin maahanmuuttotyön kokemusten perusteella ei ole kovin realistista, että pakolainen työllistyy jo vuoden pakolaisajan jälkeen etenkin, kun tällä hetkellä ei ole työvoimapulaa aloilla, joissa ei tarvita suomen tai ruotsin kielen osaamista. Osalle tilapäistäsuojelua saaneille tämäkin on toki onnistunut. Useat pakolaiset ovat hyvin traumatisoituneita ja siten heidän voi olla vaikea saada töitä ja toisaalta vuodessa he eivät pysty hankkimaan sellaista kielitaitoa, jota työmarkkinoilla tarvitaan. Kun avoimilta markkinoilta ei löydy töitä eikä ole korvaavaa toimeentuloa, on riski joutua harmaan talouden pariin ja työperäisen hyväksikäytön uhriksi. Mikäli jotkut joudutaan siirtämään vastaanottorahalta perustoimeentulolle, joka on suurempi summa, kunnan maksuosuuskin nousee eikä lain edellyttämiä säästöjä synny sen enempää valtiolle kuin kunnalle. Koska edellä mainituista syistä on vaikea nähdä esityksen hyötyjä kuntatalouden, valtion talouden tai pakolaisten kannalta, Turun kaupunki ei kannata sen toimeenpanoa ilman, että vaikutuksia tutkitaan tarkemmin.